

Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar

Resumo de resultados 20/07/2018

Índice

Introdución.....	1
Asistencia a centros de educación infantil de 1º ciclo.....	2
Menores na etapa de 2º ciclo de educación infantil ou de educación obrigatoria (primaria ou secundaria).....	4
Axuda doutras persoas para o coidado de menores	5
Conciliación da vida laboral e familiar.....	8
Evolución temporal 2012-2017	13

Introdución

A **Enquisa estrutural a fogares (EEF)** é unha actividade estatística anual dirixida aos fogares galegos co obxecto de obter información sobre as súas características socioeconómicas. Consta de dúas partes: unha primeira de carácter xeral que se repite todos os anos, deseñada para recoller información sobre variables básicas, e unha segunda de carácter específico.

No ano 2017 un dos módulos específicos está dedicado ao coidado de menores e a conciliación familiar. En concreto, recóllese información sobre, entre outros, os seguintes puntos:

- O tempo que os menores ata 12 anos pasan en garderías ou escolas
- Os servizos adicionais que utilizan (comedor, apertura antes do horario escolar, etc.)
- Medidas e solucións que adoptan os pais á hora de conciliar a súa vida laboral co coidado dos nenos, incluíndo os coidados proporcionados por outras persoas (avós, etc.)

É a segunda ocasión na que o módulo específico da EEF se dedica ao estudo do coidado de menores e a conciliación familiar en Galicia. A anterior edición deste estudo tivo lugar no ano [2012](#).

Asistencia a centros de educación infantil de 1º ciclo

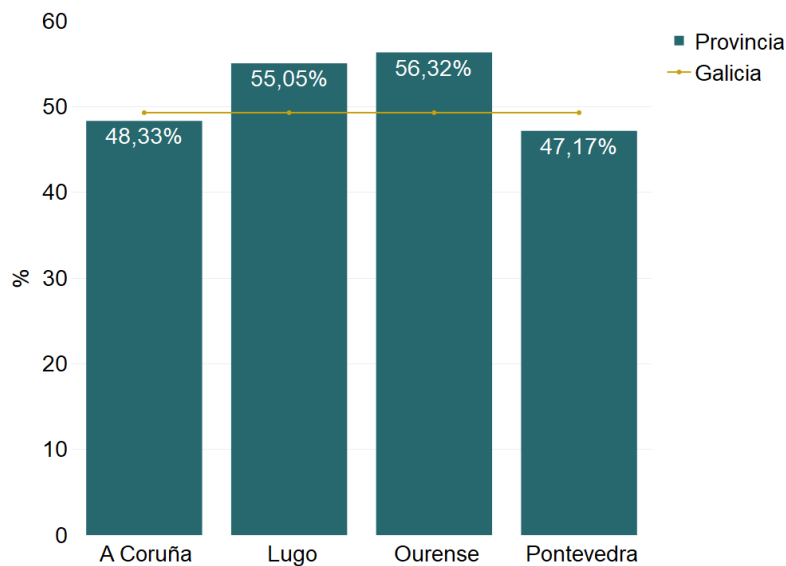
En Galicia, no ano 2017, había 32.311 nenos e nenas que asistían a centros de educación infantil de primeiro ciclo (garderías, escolas infantís, etc.), o que supón o 49,29% do total de nenos e nenas nesta etapa. A asistencia media a estes centros foi de 24,76 horas semanais.

Por provincias, a porcentaxe de nenos e nenas que asistiron a un centro do primeiro ciclo de infantil é maior en Ourense, onde o 56,32% dos menores utilizaron os servizos ofrecidos por estes centros. No outro extremo atópase Pontevedra, onde a porcentaxe se sitúa no 47,17%.

Asistencia a centros de educación infantil de 1º ciclo. Ano 2017

Unidade: %, horas semanais, persoas

Espazo	Incidencia	Media de horas semanais	Número
Galicia	49,29	24,76	32.311
- A Coruña	48,33	25,26	13.730
- Lugo	55,05	21,53	3.770
- Ourense	56,32	28,54	3.203
- Pontevedra	47,17	24,18	11.609

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Dos 33.242 menores que non asistiron a un centro do primeiro ciclo de infantil, o 66,12% non asistiu porque non o precisaba.

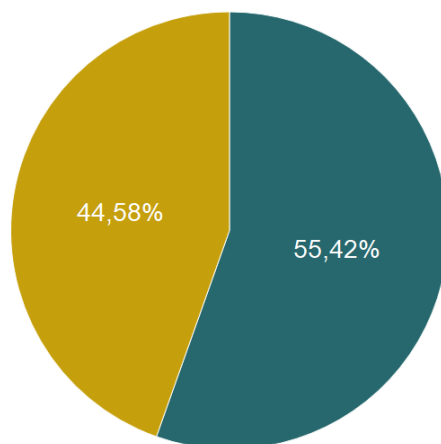
Uns 30.342 nenos e nenas de Galicia neste grupo de idade son coidados unicamente polos seus pais. O 44,58% destes menores (13.526) non asistía a centros de primeiro ciclo de educación infantil.

Nenos e nenas na etapa de 1º ciclo de educación infantil que son coidados unicamente polos seus pais. Galicia. Ano 2017

Unidade: persoas, %

Variable	Número
Total	30.342
Asisten a centros de 1º ciclo de educación infantil	16.816
Non asisten a centros de 1º ciclo de educación infantil	13.526

- Asisten a centros de 1º ciclo de educación infantil
- Non asisten a centros de 1º ciclo de educación infantil

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Menores na etapa de 2º ciclo de educación infantil ou de educación obrigatoria (primaria ou secundaria)

O 71,92% dos nenos e das nenas de Galicia de entre 3 e 12 anos realizou en 2017 algunha actividade non lectiva dentro dos centros de segundo ciclo de educación infantil ou de educación obrigatoria. O servizo complementario máis utilizado foi o das actividades extraescolares (incluídas as clases de reforzo), das que fixeron uso 4 de cada 10 escolares. O comedor escolar foi utilizado polo 42,43% dos rapaces e das rapazas; o transporte escolar foi empregado polo 26,52% dos menores e o servizo de madrugadores polo 7,48%.

Por outra banda, a duración media semanal das actividades extraescolares realizadas dentro do propio centro situouse nas 4,99 horas de media por neno ou nena.

No tocante ás actividades non lectivas realizadas fóra do centro escolar, o 61,26% dos nenos e das nenas de entre 3 e 12 anos acudiron a actividades extraescolares ou deportivas e o 27,00% a clases particulares ou academias. En total, a duración media das actividades non lectivas realizadas fóra do centro escolar foi de 3,67 horas á semana.

Nenos e nenas de 3 a 12 anos que asisten a actividades non lectivas dentro dos centros de educación. Galicia. Ano 2017

Unidade: %, horas semanais, persoas

Actividades	Incidencia	Media de horas semanais	Número
Total de actividades non lectivas nos centros	71,92	4,99	152.404
Madrugadores	7,48	4,45	15.852
Comedor	42,43	5,61	89.913
Transporte	26,52	3,30	56.196
Actividades extraescolares (inclúe clases de reforzo)	43,23	2,85	91.600

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Nenos e nenas de 3 a 12 anos que asisten a actividades non lectivas fóra dos centros de educación. Galicia. Ano 2017

Unidade: %, horas semanais, persoas

Actividades	Incidencia	Media de horas semanais	Número
Total de actividades non lectivas fóra dos centros	68,64	3,67	145.609
Clases particulares, academias	27,00	2,32	57.266
Actividades extraescolares ou deportivas	61,26	3,09	129.945

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

En total, tendo en conta o horario lectivo e as actividades non lectivas, os menores galegos pasaron de media 32,48 horas á semana nos centros de segundo ciclo de educación infantil, de educación obrigatoria ou en actividades fóra do centro escolar.

Axuda doutras persoas para o coidado de menores

A continuación amósase a porcentaxe de núcleos familiares que precisaron axuda para coidar os menores de 0 a 12 anos segundo o tipo de coidado dispensado. Por exemplo, o 49,62% das familias con nenos e nenas deste grupo de idade necesitou axuda doutras persoas para coidar dos menores cando enferman e non poden acudir ao centro escolar; o 38,79% para coidalos durante os períodos de vacacións escolares.

Núcleos familiares con menores de 0 a 12 anos que reciben axuda para coidar os/as nenos/as. Galicia. Ano 2017

Unidade: %, núcleos familiares

Coidado	Incidencia Número	
Para coidar os nenos cando non acoden ao centro escolar (1)	41,94	86.468
Para coidar os nenos cando enferman e non poden acudir uns días ao centro escolar (2)	49,62	93.354
Para levar os nenos ao centro ou transporte escolar (2)	13,76	25.895
Para coidar os nenos durante as vacacións escolares (2)	38,79	72.968

Nota:

(1) A incidencia calcúlase como a porcentaxe de núcleos que reciben axuda sobre o total de núcleos.

(2) A incidencia calcúlase como a porcentaxe de núcleos que reciben axuda sobre o total de núcleos onde polo menos un neno ou unha nena asiste a algún centro educativo.

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

En moitos casos, o coidado dos menores é asumido por membros do propio fogar ou por outros familiares que non forman parte do fogar. Para o coidado dos nenos e nenas cando enferman, o 74,91% dos núcleos pediulle axuda a avós ou avoas que non formaban parte do fogar, o 17,29% dos núcleos pediulle axuda a outras persoas de fóra do fogar e o 12,73% recorreu a avós ou avoas que forman parte do fogar. No resto de situacións de coidado que se presentan na táboa seguinte, a distribución por tipo de coidador/a é moi similar á presentada. Ao persoal remunerado acode entre o 8,41% e o 11,51% dos núcleos familiares, dependendo do item de que se trate. Ademais, tamén é de reseñar que no 73,49% dos núcleos os menores pasan unha parte das vacacións escolares con avós e avoas non membros do fogar.

Núcleos familiares con nenos de 0 a 12 anos que precisan axuda no coidado dos menores segundo a tipoloxía de axuda percibida e o tipo de coidado. Galicia. Ano 2017

Unidade: %

Coidado	Persoas remuneradas	Avós membros do fogar	Outras persoas membros do fogar	Avós non membros do fogar	Outras persoas non membros do fogar	Colonias, campamentos, programas de ocio dos concellos, ludotecas,...
Para coidar os nenos cando non acoden ao centro escolar	11,51	13,62	3,05	71,21	17,37	..
Para coidar os nenos cando enferman e non poden acudir uns días ao centro escolar	9,97	12,73	2,40	74,91	17,29	..
Para levar os nenos ao centro ou transporte escolar	8,41	17,74	-	59,80	19,31	..
Para coidar os nenos durante as vacacións escolares	8,70	13,24	3,65	73,49	18,09	28,62

Nota: (-) Poucas observacións mostrais; (..) Non procede; un núcleo pode percibir axuda de varios tipos de coidado

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Conciliación da vida laboral e familiar

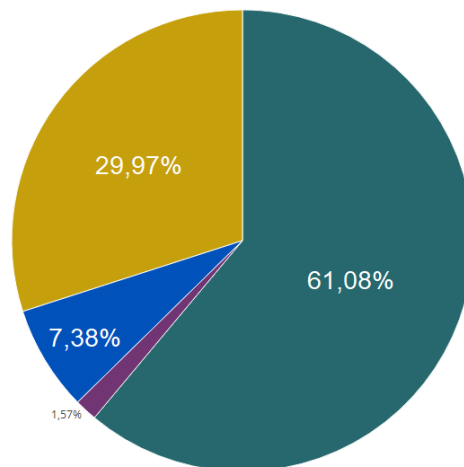
Ao analizar a relación coa actividade laboral dos pais e nais que viven con polo menos un menor de entre 0 e 12 anos, obsérvase como en 125.927 destes núcleos os pais e nais están traballando.

A porcentaxe de núcleos que en 2017 reduciu a xornada laboral para poder atender os menores foi de 17,57%.

Núcleos familiares con menores de 0 a 12 anos segundo a relación coa actividade dos pais e nais do núcleo familiar. Galicia. Ano 2017

Unidade: persoas, %

Actividade	Número	Porcentaxe
Total	206.152	100,00
Os pais son ocupados	125.927	61,08
Un dos pais é ocupado e o outro non é ocupado	61.778	29,97
Os pais activos son parados	15.206	7,38
Os pais son inactivos	3.240	1,57

- Os pais son ocupados
- Un dos pais é ocupado e o outro non é ocupado
- Os pais activos son parados
- Os pais son inactivos

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Neste ano, 39.470 traballadores e traballadoras de Galicia con menores de 13 anos reduciron a súa xornada de traballo para poder atenderlos.

Persoas traballadoras con menores de 12 ou menos anos con redución de xornada de traballo para atender os menores por sexo. Galicia. Ano 2017

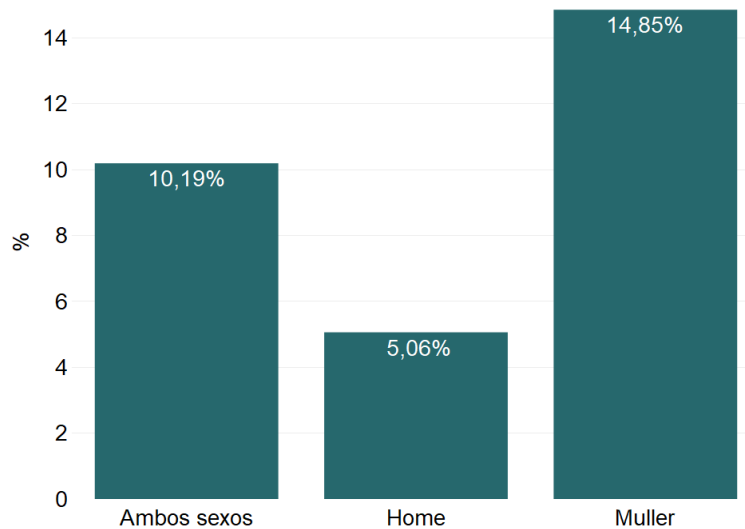
Unidade: %, persoas

Sexo	Incidenza	Número
Ambos sexos	10,19	39.470
Home	5,06	9.320
Muller	14,85	30.150

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Porcentaxe de persoas traballadoras con menores de 12 ou menos anos con redución de xornada de traballo para atender os menores por sexo. Galicia. Ano 2017

Unidade: %

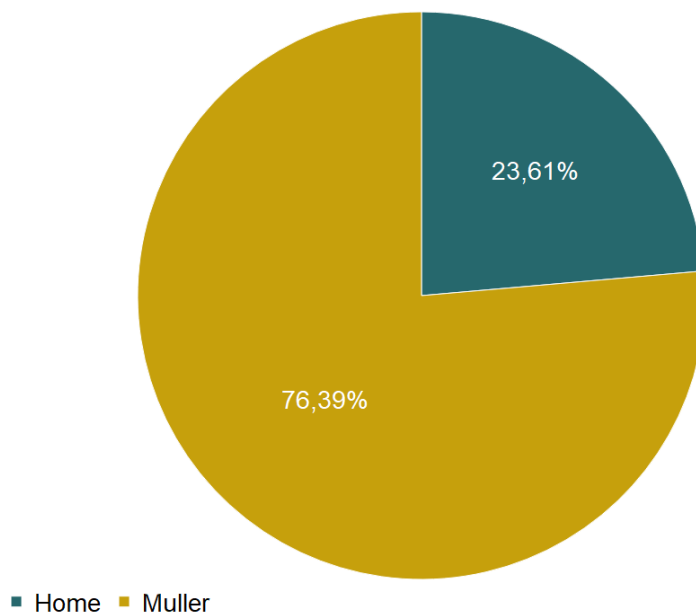

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Segundo o sexo da persoa, a incidencia da redución da xornada laboral foi maior entre as mulleres (o 14,85% das mulleres traballadoras con nenos e nenas destas idades) que entre os homes (5,06%) De feito, 7 de cada 10 persoas que en 2017 reduciron a xúa xornada de traballo eran mulleres.

Distribución porcentual das persoas traballadoras con menores de 12 ou menos anos con redución de xornada de traballo para atender os menores por sexo. Galicia. Ano 2017

Unidade: %

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

No tocante á flexibilización e coordinación do horario, 2 de cada dez ocupados e ocupadas con menores a cargo flexibilizaron ou coordinaron o seu horario para atender aos nenos e nenas. Entre as mulleres esta porcentaxe acadou o 23,45%, mentres que para os homes foi 3,82 puntos inferior.

Persoas traballadoras con menores de 12 ou menos anos que flexibilizan ou coordinan o horario de traballo para atender os menores por sexo. Galicia. Ano 2017

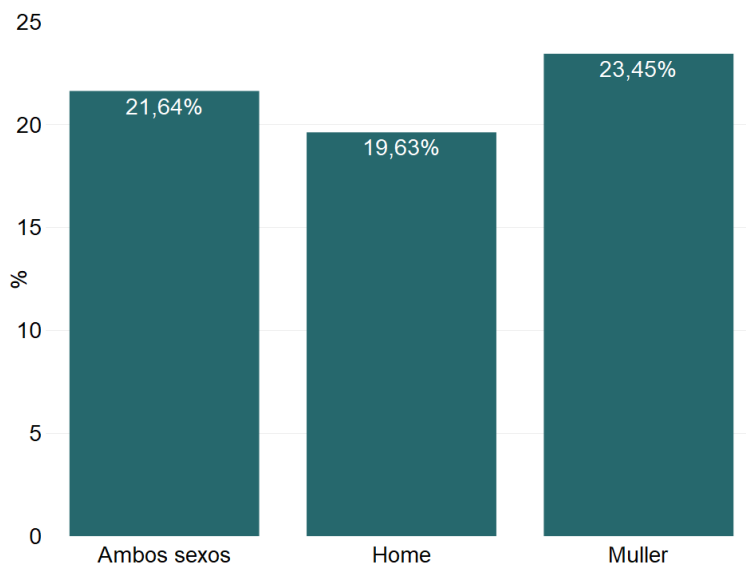
Unidade: %, persoas

Sexo	Incidencia	Número
Ambos sexos	21,64	83.808
Home	19,63	36.176
Muller	23,45	47.631

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Porcentaxe de persoas traballadoras con menores de 12 ou menos anos que flexibilizan ou coordinan o horario de traballo para atender os menores por sexo. Galicia. Ano 2017

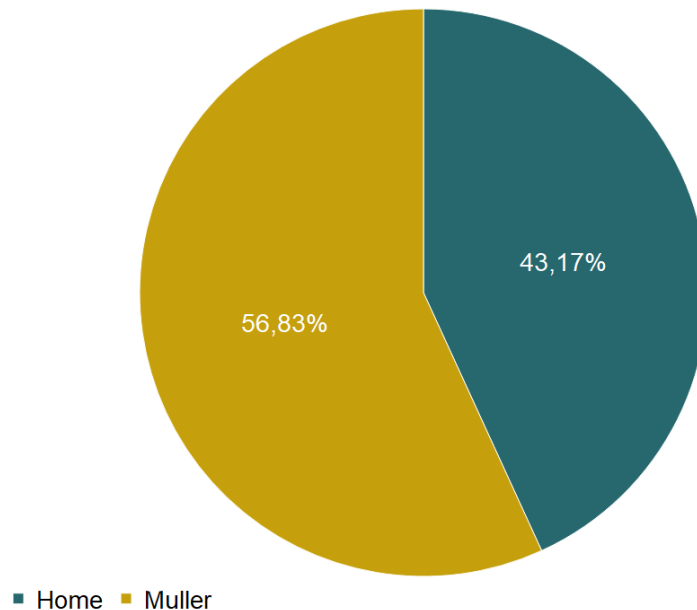
Unidade: %

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Distribución porcentual das persoas traballadoras con menores de 12 ou menos anos que flexibilizan ou coordinan o horario de traballo para atender os menores por sexo. Galicia. Ano 2017

Unidade: %

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Finalmente, na táboa seguinte amósase a porcentaxe de pais e nais que realizan actividades cos fillos e fillas tras o fin da xornada educativa no ano 2017. Por exemplo, o 94,68% dos pais e nais xantan e/ou cean cos seus fillos e fillas; o 68,63% axúdalles cos estudos ou tarefas escolares; o 91,49% xoga con eles e elas; o % comparte actividades cos fillos e fillas, como deporte, cociña, manualidades, etc. Ademais, a incidencia (isto é, a porcentaxe de persoas que realiza ese tipo de actividades cos menores) sempre é maior no caso das mulleres que no dos homes.

Actividades que realizan os pais e as nais cos menores de 0 a 12 anos, de luns a venres, tras o fin da xornada educativa por sexo. Galicia. Ano 2017

Unidade: %

Actividades	Ambos sexos	Homes	Mulleres
Axudarlles cos estudos ou tarefas escolares	68,63	59,14	77,25
Saír de paseo, levalos ao parque	87,76	81,33	93,59
Xogar con eles	91,49	87,79	94,85
Acompañalos e/ou apoialos nas actividades extraescolares	54,50	47,05	61,26
Xantar e/ou cear xuntos	94,68	92,35	96,78
Falar ou charlar con eles	96,33	94,77	97,74
Estar pendente de que estean entretidos e fagan cousas	90,40	84,66	95,60
Facer actividades compartidas (deporte, cociña, manualidades...)	79,28	72,38	85,54
Ningunha actividade (non ten tempo, non coinciden...)	1,44	--	--

Nota: (-) Poucas observacións mostrais

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Evolución temporal 2012-2017

A porcentaxe de menores que asisten a centros de educación infantil de primeiro ciclo (garderías, escolas infantís, etc.) incrementouse entre o ano 2012 (data na que se realizou por primeira vez a enquisa que nos ocupa) e o 2017: se naquela edición o 43,51% dos nenos e nenas acudían a este tipo de centros, en 2017 acoden o 49,29% dos menores.

Asistencia a centros de educación infantil de 1º ciclo. Galicia

Unidade: %, horas semanais, persoas

Medidas	2012	2017
Incidencia	43,51	49,29
Media de horas semanais	24,50	24,76
Número	30.891	32.311

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Tamén se incrementou a porcentaxe de nenos e nenas de 0 a 12 anos que asisten a actividades non lectivas, tanto dentro como fóra dos centros de educación: no primeiro caso, a incidencia pasou do 70,42% en 2012 ao 71,92% en 2017; no segundo caso, a porcentaxe de menores que asisten a actividades extraescolares fóra dos centros incrementouse 15,98 puntos entre ambos anos. Con todo, a media de horas semanais dedicadas a actividades non lectivas diminuíu en ambos casos entre os anos 2012 e 2017.

Nenos e nenas de 0 a 12 anos que asisten a actividades non lectivas dentro dos centros de educación. Galicia

Unidade: %, horas semanais

Medidas	2012	2017
Incidencia	70,42	71,92
Media de horas semanais	6,86	4,99

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Nenos e nenas de 0 a 12 anos que asisten a actividades non lectivas fóra dos centros de educación. Galicia

Unidade: %, horas semanais

Medidas	2012	2017
Incidencia	52,66	68,64
Media de horas semanais	3,99	3,67

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

A porcentaxe de núcleos familiares con menores de 0 a 12 anos que reciben axuda para coidalos diminuíu en tres dos catro ítems que se presentan na táboa da dereita; así, é menor a porcentaxe de familias que necesita axuda para coidar dos nenos e nenas cando estes non acoden ao centro escolar, cando enferman ou para levalos ao centro ou transporte escolar en 2017 respecto a 2012. Pola contra, a porcentaxe de familias que necesita que coiden aos seus menores durante as vacacións escolares pasou do 32,65% en 2012 ao 38,79% en 2017.

Núcleos familiares con menores de 0 a 12 anos que reciben axuda para coidar os/as nenos/as. Galicia

Unidade: %

Coidado	2012	2017
Para coidar os nenos cando non acoden ao centro escolar (1)	43,69	41,94
Para coidar os nenos cando enferman e non poden acudir uns días ao centro escolar (2)	50,63	49,62
Para levar os nenos ao centro ou transporte escolar (2)	14,03	13,76
Para coidar os nenos durante as vacacións escolares (2)	32,65	38,79

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Finalmente, diminúe entre 2012 e 2017 tanto a porcentaxe de persoas traballadoras con menores de 13 anos con redución da xornada laboral para atenderlos, como a das que flexibilizan ou coordinan o horario de traballo para atender aos seus pequenos e pequenas. A diminución é considerablemente superior neste último caso e, en particular, ao considerar as diferenzas por sexo:

se en 2012 o 36,84% das mulleres flexibilizaba ou coordinaba o seu horario para atender a menores a cargo, en 2017 esta porcentaxe baixou ao 23,45%.

Porcentaxe de persoas traballadoras con menores de 12 ou menos anos con redución de xornada de traballo para atender os menores por sexo. Galicia

Unidade: %

Sexo	2012	2017
Total	10,78	10,19
Home	5,15	5,06
Muller	17,54	14,85

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Porcentaxe de persoas traballadoras con menores de 12 ou menos anos que flexibilizan ou coordinan o horario de traballo para atender os menores por sexo. Galicia

Unidade: %

Sexo	2012	2017
Total	30,16	21,64
Home	24,61	19,63
Muller	36,84	23,45

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares. Coidado de menores e conciliación familiar ([descarga da táboa](#))

Pode consultarse a metodoloxía desta estatística na seguinte ligazón:
http://www.ige.eu/estatico/pdfs/s3/metodoloxias/met_EEF_2018_gl.pdf

Para máis información:

Instituto Galego de Estatística

Complexo Administrativo San Lázaro s/n

15703 Santiago de Compostela (A Coruña)

Contacto: <http://www.ige.eu/web/peticioninfo.jsp?paxina=005006001&idioma=gl>

Teléfono de información: 981 54 15 89 (de 9 a 15:00 h.)

Fax: 981 54 13 23

Sitio web: <http://www.ige.eu>